ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಯ್ಯ

ಕೃಷಿ ಎಂಜಿನಿಯರ್, ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 1901ರಲಿ 12.5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನಾಶ್ರಯವಿತ್ತು. ಅದು ಕ್ರಮೇಣ ಏರುತ್ತ ನಡೆದು 1951ರಲ್ಲಿ 17 ಲಕ್ಷ, 1956ರಲ್ಲಿ 18.5 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಏರಿ ಇಂದು ಸುಮಾರು 35 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ಪೆಚ್ಚ ಸುಮಾರು ಎರಡುನೂರಾ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 1971 ರಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ, 98 ಲಕ್ಷವಿದ್ದುದು 1976ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 3 ಕೋಟಿ, 35 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿ 1981ರ ಸುಮಾರಿಗೆ 3 ಕೋಟಿ, 68 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಏರಬಹುದು. ಅಂತೆಯೇ ಲಭ್ಯ ಜಲಸಂಪತ್ತಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬಳಕೆ ಹಾಗೂ ಸದುಪಯೋಗವನ್ನು ಮುಂದಿನ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನತೆಯ ಸುಖೀ ಜೀವನದ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಬೇಕು.

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 3900 (ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ.) ಟನ್ನು ಮಟ್ರಿಕ್ ಘನ ಅಡಿ ಜಲಸಂಪತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 1800 ಟಿ.ಎಂ.ಸಿ.ಎಫ್.ಟಿ. ನೀರಾವರಿಗೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಇದರ ಬಳಕೆ 600ರ ಎಡಬಲ ಇರಬಹುದು. ಎಲ್ಲ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾದಾಗ ಮಿಕ್ಕ ಪೊತ್ತದ ವಿನಿಯೋಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಲ್ಲದು.

ನೀರಾವರಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಚಾಳು, ಸವಳು, ನೀರಿನ ಕೊಳೆತ, ಹಪೆ ಕೆಡುವಿಕೆ ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ತಲೆದೋರದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ತಜ್ಞರಿಂದ ಹಾಗೂ ನೀರಾವರಿ ತಜ್ಞರು ನೀಡುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೆಂದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯದ ಸದುಪಯೋಗದಿಂದ ಸಕಲ ಸಂಪದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅದರ ಅನಾದರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಸರ್ವಜೀವನಾಶವೂ ಆಗಬಲ್ಲದು. ಇದನ್ನರಿತು ನೀರಿನ ಸದುಪಯೋಗದ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿವರಗಳು

1. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು.

(i) ಘಟಪ್ರಭಾ : 1949ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ 5.76 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಹಂತದಿಂದ ಬೆಳಗಾಂವಿ ಹಾಗೂ ವಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರೈತರಿಗೆ 19426 ಹೆಕ್ಟೇರು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯ ದೊರೆತಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತವು 1956ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇವೇ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಇನ್ನೂ 101175 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ದೊರಕಲಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚ 4.2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

(ii) ತುಂಗಭದ್ರಾ : ಬಲ ಹಾಗೂ ಎಡ ದಂಡೆಗಳಿರಡೂ ಯೋಜನೆಗಳ ವೆಚ್ಚ 47 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇವುಗಳಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 272089 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನಾಶ್ರಯವಾಗುವುದು. ಮೇಲ್ದಂಡೆಯ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ 78605 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರು ದೊರೆಯುವುದು. ಇದರ ವೆಚ್ಚ 9.23 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

(iii) ಭದ್ರಾ ; ಈ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚ 35 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಶಿವಮೊಗ್ಗೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಹಾಗೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ 99015 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನಾಶ್ರಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

(iv) ಕಬಿನಿ : ಮೊದಲ ಹಂತದಿಂದ ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯಗಳ 50990 ಹೆಕ್ಟೇರು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯ ದೊರೆಯುವುದು. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಐದನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದರ ವೆಚ್ಚ 24.8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

(v) ಮಲಪ್ರಭಾ ; ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಧಾರವಾಡ, ವಿಜಾಪುರ, ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾಂವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಲಿದೆ. ಇದರ ವೆಚ್ಚ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ರೈತರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯ ಈಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ.

(vi) ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ : ಈ ಯೋಜನೆಯ ವೆಚ್ಚ 59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ವಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಹಾಗೂ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 242820 ಹೆಕ್ಟೇರು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

(vii) ಹಾರಂಗಿ : ಮೈಸೂರು, ಕೊಡಗು ಹಾಗೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ 30352 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಐದನೆಯ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಗೆ ನಿಲುಕಲಿದೆ. ಇದರ ವೆಚ್ಚ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಾಗಬಹುದು.

(viii) ಹೇಮಾವತಿ : ಇದೂ ಕೂಡ ಐದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಹಾಸನ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 40,468 ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರುಣ್ಣುವುದು. ಇದರ ವೆಚ್ಚ 16.3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಅಲ್ಲದೆ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದ ಕೆಲಸವೂ ಜರುಗಲಿದೆ.

2. ಮಧ್ಯಮ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಆರೆಶಂಕರ, ಕಳಸಕೊಪ್ಪ, ರಾಮನಹಳ್ಳಿ, ಕೊಳಚಿ, ರಾಜೊಲಬಂಡಿ ತುಂಗಾ, ನುಗು, ಅಂಬ್ಲಿ, ಗೋಲಾ, ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ, ಜಂಬಿಹಳ್ಳ, ಹೆಬ್ಬಹಳ್ಳ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ, ಮಂಗಳ, ಹಾತಕೋನ, ಕನಕನಹಳ್ಳ, ಅರಕಾವತಿ, ಚಿಕ್ಕಹೊಳೆ, ಧರ್ಮ, ನಾಗಠಾಣ, ಬಿಜ್ಜೂರು, ಕಂಭದಕಡ, ಹರಿನಾಲಾ, ಸುವರ್ಣವತಿ ಮುಂತಾದ 23 ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ 30.282 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ನಿಗದಿತಗಲುವುದು. ಇವುಗಳಿಂದ ರಾಯಚೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಮೈಸೂರು, ಬಳ್ಳಾರಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು, ತುಮಕೂರು ಮೊದಲಾದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 9450 ಹೆಕ್ಟೇರು ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

3. ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು

ಸುಮಾರು 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರಕಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಲವಾರು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಕೂಡ ತೋಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ. ಹಲವಾರು ಚಿಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಭರದಿಂದ ನಡೆದಿದೆ.

"ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ" ಬೇರೆ "ಕರ್ನಾಟಕ" ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ರಕ್ತ ಪಾಡುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ಭಾಷೆಯೂ ಮೊದಲು ಒಂದೇ ಅಂದರೆ ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವು ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ಭಾಷೆಯನ್ನು (ಕನ್ನಡ) ಬಿಟ್ಟು ಮರಾಠಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಾರೀಖು ೨೬ನೇ ನವಂಬರ್ ೧೯೦೭ನೇ ಇಸ್ವಿಯಲ್ಲಿ ಗೂರ್ಲ ಹೊಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತಿಲಕರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾರಾತಂತ್ರ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಹೆಸರು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದೂ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಒಂದೇ ದೇಶವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

—ಮಹದೇವ ಬಣಕಾರ.